

ORDNINGSREGELVERK KLIMA- OG SKOGSATSINGEN TILSKUDD ETTER AVTALE MED ANDRE LAND OM SAMARBEIDSTILTAK

Fastsatt av Klima- og miljødepartementet, i kraft fra 17. oktober 2023

Ordningsregelverket inneholder bestemmelser som regulerer tilskudd som utbetales etter avtale med andre land om samarbeidstiltak, og operasjonaliserer føringene i Stortingets bevilgningsvedtak knyttet til statsbudsjettets kap. 1482, post 73 Klima- og skogsatsingen.

Bærekraftig utvikling og fattigdomsbekjempelse er et overordnet mål for norsk utenriks- og utviklingspolitikk. Klima- og naturpolitikken og utviklingspolitikken skal være gjensidig underbyggende. De klima- og naturpolitiske målene styrer tilnærming og prioriteringer, samtidig som pengebruken skal fremme god utvikling og godkjennes som bistand i tråd med retningslinjene til utviklingskomiteen (DAC) i OECD.

Tilskudd som utbetales etter dette regelverket kan unntas fra reglene om utlysning, søknad og utforming av tilskuddsbrev i medhold av Økonomiregelverkets Bestemmelser punkt 6.4.2.

Tilskudd som utbetales fra kap. 1482, post 73 Klima- og skogsatsingen etter søknad er regulert i eget ordningsregelverk.

Forvaltningen av ordningen eller deler av den kan delegeres til statlige tilskuddsforvaltere, jf. Økonomiregelverkets Bestemmelser pkt. 6.2.4.1.

1 Mål og målgruppe for tilskuddsordningen

Ordnningen skal bidra til å nå Klima- og skoginitiativets mål om å medvirke til at redusert og reversert tap av tropisk skog bidrar til et stabilt klima, bevart naturmangfold og bærekraftig utvikling. Under dette hovedmålet er det to delmål: (i) å medvirke til bærekraftig skog- og arealforvaltning i utviklingsland¹, og (ii) å medvirke til redusert press på tropiske skogareal fra globale markeder.

De årlige budsjettproposisjonene angir prioriteringer og endringer i prioriteringer under tilskuddsordningen.

Tilskuddsordningens endelige målgruppe er befolkning i utviklingsland.

2 Kriterier for måloppnåelse

Måloppnåelse for ordningen samlet skal vurderes opp mot Klima og skoginitiativets mål jf. kapittel 1 og skal beskrives med utgangspunkt i det strategiske rammeverket for Klima- og

¹ Land godkjent av OECD/DAC som mottakere av offisiell utviklingsbistand (ODA).

skoginitiativet, jf. vedlegg 1. Resultatene fra tiltak støttet under ordningen skal bidra til å sannsynliggjøre at norsk støtte har hatt samfunns-effekt (effekt for hovedmål og delmål).

Resultatmålene er:

- Vedtatt og gjennomført politikk for bærekraftig skog- og arealforvaltning i tropiske skogland og delstater
- Styrkede rettigheter og bedre levekår for urfolk og lokalsamfunn i tropiske skogland
- Effektive internasjonale incentivstrukturer for redusert avskoging i tropiske skogland
- Økt transparens i arealforvaltning, arealbruk, verdikjeder og finansiering
- Råvaremarkeder stimulerer til avskogingsfri produksjon i tropiske skogland
- Finansmarkeder stimulerer til avskogingsfri råvareproduksjon i tropiske skogland
- Redusert skogkriminalitet
- Global oppslutning om bevaring av tropisk skog

3 Tildelingskriterier

3.1 Potensielle tilskuddsmottakere

Potensielle tilskuddsmottakere er nasjonale og subnasjonale myndigheter, multilaterale organisasjoner og organisasjoner som myndighetene evt. utpeker som tilskuddsmottaker under dette regelverket.

Følgende kriterier må være oppfylt:

- Tilskuddsmottaker må være en juridisk person.
- Tilskuddsmottaker skal ha retningslinjer for å bekjempe og motvirke seksuell trakassering og diskriminering og sørge for at disse gjennomføres i praksis.
- Tilskuddsmottaker må ha sikringsmekanismer mot korrupsjon og negative effekter på kvinners rettigheter og likestilling, menneskerettigheter og klima og miljø.
- Tilskuddsmottaker må ha nødvendig faglig og administrativ kompetanse til å gjennomføre tiltaket.

3.2 Vurderingskriterier for tilskuddstildeling

Tilskuddet må brukes til formål som faller innenfor målsettingen for ordningen, jf. kap. 1.

Det kan gis tilskudd til tiltak i medhold av:

- avtale med andre land om betaling for oppfylte milepæler (REDD+ fase I og II, oppfyllelse av et lands National Biodiversity Strategies and Action Plan (NBSAP) under CBD)
- avtale med andre land om støtte til REDD+ fase I og II, og oppfyllelse av et lands NBSAP
- avtale med andre land om etterskuddsvis betaling for verifiserte utslippsreduksjoner fra tropisk skog (REDD+ fase III). I visse tilfeller, og når det er hjemlet i romertallsvedtak, kan betalinger gjøres for framtidige, forventede, utslippsreduksjoner

- multilaterale samarbeid for REDD+ (alle REDD+-faser). Det kan unntaksvis foretas utbetaling til fond for fremtidige verifiserte utslippsreduksjoner fra tropisk skog². Slike utbetalinger krever romertallsvedtak. Unntaksvis, og etter nærmere avtale, kan en avgrenset andel fra et multilateralt fond utbetales før verifiserte utslippsreduksjoner er oppnådd, bl.a. i fond under Verdensbanken.

Tiltak som finansieres under ordningen må:

- oppfylle OECD/DAC-kriteriene for ODA-støtte
- være i tråd med prinsippene og forpliktelsene nedfelt i Pariserklæringen (Paris Declaration on Aid Effectiveness), Accra-handlingsplanen (Accra Agenda for Action) og The Busan Partnership for Effective Development Cooperation³
- være i overensstemmelse med EØS-avtalens regler om statsstøtte, jf. Lov om nasjonale saksbehandlingsregler i saker om offentlig støtte.

Ved vurderingen av tiltak vil tilskuddsforvalter, blant annet, vektlegge følgende elementer:

- I hvilken grad tiltakene er egnet til å oppnå ordningens mål
- Tiltakenes forankring. Tiltak som er basert på en eksisterende eller planlagt prosess for redusert og reversert tap av tropisk skog, som er godt forankret på myndighetsnivå i det aktuelle land, prioriteres. Slik forankring og tilsvarende ønske om samarbeid med Norge skal dokumenteres. Videre prioriteres tiltak i regi av sivile samfunnsaktører eller andre endringsaktører, og som vurderes å effektivt bidra til initiativets måloppnåelse. Geografiske og tematiske prioriteringer skissert i Klima- og miljødepartementets årlige Prop. 1 S
- Generelle politiske føringer for klima-, natur- og utviklingspolitikken

Ved tilskudd til fondsstrukturer må det etableres et juridisk rammeverk og en styringsstruktur som sikrer tilfredsstillende forvaltning av tilskuddet og ivaretar krav om at fondet kun kan bruke norske midler på tiltak som er godkjent som offisiell bistand (ODA). Fondet må ha et tilfredsstillende resultatrammeverk, inkludert behovsanalyse og forklaring av programmenes antatte effekt.

3.3 Størrelsen på tilskuddet

For tildelinger under REDD+ fase 3 fastsettes tilskuddet etter leverte resultater i henhold til avtale om leverte utslippsreduksjoner fra tropisk skog eller etter multilateralt avtalt fondsoppbygging for fremtidige resultater. For tilskudd som utbetales, som ikke er etterskuddsvis betaling for utslippsreduksjoner, fastsettes tilskuddet størrelse i tråd med bilateral avtale om måloppnåelse eller betaling for politiske milepæler i denne. Tilskuddets størrelse må da beregnes og framgå av tilskuddsavtalen (jf. punkt 4).

² Unntaket forutsetter at Norges rolle er ikke av en slik art at vi alene kan bestemme utbetalingspraksis. Norge skal i forhandlinger først ha forsøkt å få gjennomslag for at midlene blir utbetalte til fondet etter at utslippsreduksjonene er oppnådd.

³ <http://www.oecd.org/dac/effectiveness/parisdeclarationandaccraagendaforaction.htm> og <http://www.oecd.org/development/effectiveness/busanpartnership.htm>

Tilskudd som ikke utbetales basert på leverte resultater, utbetales basert på faktiske kostnader knyttet til gjennomføring av tiltak i samarbeidsavtalen. Det kan ikke gis tilskudd til ren fortjeneste.

For øremerkede tilskudd til utviklingsrettede aktiviteter i regi av FN, kan opptil 1 pst. av bidraget brukes til å finansiere FNs stedlige koordinatorsystem (jf. FN-res. 72/279 av 31.05.18).

4 Oppfølging og kontroll

4.1 Tilskuddsavtale og utbetalinger

Utbetaling av tilskudd krever at det inngås en tilskuddsavtale. Tilskuddsavtalen skal sikre at tilskuddet brukes til avtalt formål og at mottaker har sikringsmekanismer mot korrupsjon og negative sosiale og økonomiske konsekvenser. Tilskuddsmottaker skal også ha nulltoleranse for, og gjennomføre alle rimelige tiltak for å forebygge, avdekke og følge opp seksuell utnyttelse, misbruk og trakassering (SEAH).

Betaling for verifiserte utslippsreduksjoner skjer etterskuddsvis. Slike utbetalinger forutsetter levert dokumentasjon på reduserte utslipp eller økte klimagassopptak i skog, basert på robuste systemer for å måle og verifisere resultater. Under visse forutsetninger kan slike utbetalinger gjennomføres direkte til myndigheter basert på mottakers regelverk, se avsnitt 4.3 for oppfølging og kontroll i slike tilfeller.

4.2 Oppfølging

Oppfølging og kontroll av tilskudd som tildeles skal omfatte:

- Framdriftsrapporter etter avtalte intervaller. Framdriftsrapporten skal vise til resultater i henhold til resultatrammeverket. Tilskuddsmottaker skal rapportere på en måte som gjør det mulig å vurdere tiltakets effekt på målgruppen og resultater for tilskuddets mål i henhold til Klima- og skoginitiativets strategiske rammeverk. Rapporten skal også inneholde en gjennomgang av risiko i prosjektet (inkludert tverrgående hensyn), både de som er definert, og evt. om risikobildet har endret seg.
- Økonomirapportering opp mot godkjent budsjett etter avtalte intervaller.
- Sluttrapport etter avtalt tidsfrist.
- Tilskuddsavtalen skal inneholde spesifikke krav til økonomistyring, regnskapsrapporter og revisjon basert på internasjonale standarder.

Klima- og miljødepartementet skal ha adgang til å gjennomføre kontroll med at tildelingene er benyttet etter forutsetningene (Bevilgningsreglementet § 10). Departementet, eller den departementet delegerer fullmakt til, kan komme på befaring og utføre tilsyn.

Tilskuddsmottaker må sikre at innsynet også kan gjelde overfor aktuelle samarbeidspartnere og underleverandører på prosjektet.

Innretningen og omfanget av oppfølgings- og kontrolltiltak skal tilpasses det enkelte tiltakets risiko og vesentlighet og fastsettes i den enkelte tilskuddsavtale.

For tilskudd til multilaterale organisasjoner Norge er medlem av skal den enkelte organisasjons regelverk legges til grunn for oppfølgings- og kontrolltiltak.

Dersom et tilskudd skal forvaltes i felles fond med flere bidragsytere skal Norge søke å etablere felles forvaltningskrav som sørger for effektiv forvaltning.

Tildelte tilskuddsmidler skal brukes som avtalt. Det er nulltoleranse for økonomiske misligheter som korrupsjon, bedrageri, tyveri, underslag, bruk av midler i strid med avtale og tilfeller der avtalepartner ikke kan/vil redegjøre for bruk av midler på en akseptabel måte. Nulltoleransen gjelder for alle personer, organisasjoner og offentlige institusjoner som er tildelt midler. Avtalepartner skal forebygge og avdekke økonomiske misligheter. Varsler og mistanker om uregelmessigheter og økonomiske misligheter kan rapporteres gjennom departementets varslingskanal, se

<https://www.regjeringen.no/no/dep/kld/varsling/id2585167/>

Det er også nulltoleranse for passivitet mot seksuell utnyttelse, misbruk og trakassering (SEAH).

4.3 Rapportering basert på mottakers regelverk

Under visse forutsetninger kan etterskuddsvis betaling for verifiserte utslippsreduksjoner gjøres direkte til nasjonale eller subnasjonale myndigheter. I slike tilfeller kan rapportering på bruken av tilskuddet gjøres i henhold til nasjonale regler for finansforvaltning og budsjett- og regnskapsrapportering. En slik modell kan kun gjennomføres etter en risikovurdering, og når følgende vilkår er oppfylt:

- a) det er inngått en politisk avtale om betaling for reduserte utslipp fra tropisk skog mellom Norge og mottakerlandet.
- b) det leveres verifiserte utslippsreduksjoner i tråd med avtalt oppsett.
- c) det inngås en tilskuddsavtale i tråd med første avsnitt i punkt 4.1. Avtalen skal fastsette hvordan mottaker skal føre kontroll med de utbetalte midlene og inneholde krav om at alle misligheter skal sanksjoneres.
- d) mottakerlandet har tilfredsstillende systemer, regelverk, kapasitet og praksis knyttet til å følge opp avtalte forpliktelser. Det skal gjøres en konkret risikovurdering av mottakers internkontroll basert på:
 - I. nasjonal finansforvaltning, herunder nasjonale systemer for å forebygge, håndtere og sanksjonere økonomiske misligheter, inkludert landets riksrevisjon
 - II. en partnervurdering av mottaker
- e) mottakers tilskuddsforvaltning er transparent. Rapportering eller annen offentlig tilgjengelig informasjon må vise hvordan tilskuddsmidlene er anvendt og hvilke resultater som er oppnådd.

5 Evaluering av tilskuddsordningen

For å få informasjon om at tilskuddsordninger er effektive med hensyn til ressursbruk, organisering og fastsatte mål, gjennomføres det evalueringer.

Norad har et løpende oppdrag i de årlige tildelingsbrevene fra KLD om å evaluere ordningen. KLD følger opp og rapporterer på evalueringene i henhold til evalueringsinstruksen.

I tillegg kan andre evalueringer initieres ved behov. Alle gjennomganger og evalueringer som er utført under ordningen skal registreres på [Evalueringsportalen.no](https://evalueringportal.no).

Vedlegg 1 Klima- og skoginitiativets strategiske rammeverk

